

Előfizetheti helyben a kiadó tulajdonosnál, és Schwaiger Filibert könyvkereskedésben; egyebütt minden cs. kir. postahivatalnál. Félévi előfizetés helyben 4 ft. — Postán 5 ft. e. pénzben.

HAZÁNK

Megjelenik minden kedden, csütörtökön, és szombaton legalább egy egy tömött nyomatu fél iv. — Mindennemű hirdetések felvételnek, egy egy petit hasáb sorért 4 ezüst krajczár számítottak.

Kereskedelmi és szépirodalmi lap.

Hazádnak rendületlenül
Légy híve, o magyar! Vörösmarty.

Tartalom: Vezérszó, a' szerkesztőségtől. Szív és ész, bévezetésül, R—m—től. Csalogányok és pacsirták, költemény Petöfy Sándortól. A' hazaárulók, eredeti beszély Kovács Páltól. — Színészet. Győri napló. Pesti hírek. Elegy. Kereskedelem. Hirdetmények.

Kértünk és istennek hála! kérelmünk meghallgattatott.

Kormányunk megengedé: hogy a' „Vaterland“ czimű lap 1847. év január 1-től kezdve magyar nyelven „Hazánk“ czim alatt jelenjék meg. Örömmel vettük 's örömmel adjuk át a' közönségnek e' legbecsesebb uj évi ajándékot. Egyé kell lenni nyelvben a' magyaroknak, hogy akarathban tettben egyé lehessen!

Lapunk „kereskedelmi és szépirodalmi“ lap. De ne kicsinyeljük a' tért, mert „erősnek a' hely nem volt szűk soha, a' gyáva tágos uton is szorul!“ — Erősek vagyunk akarathban: a' kereskedést és szépirodalmat fejleszteni, szilárdítani. Erősek hitben: hogy céljuk megközelítésére, — erők gyámolítására, — hazánk lelkesebbjei közremunkálásukat szerény lapunktól meg nem vonandják. És tántoríthatlanok Hazánk és Fejedelmünk iránti hűségben. Illy meggyőződéssel lépünk nehéz pályánkra, mellyet becsülettel megfutni főtörekvésünk.

„Hazánk“ szerkesztősége.

Szív és ész.

Nemzeteknek, 's így hazánknak is célja: boldogság. Eszközök: szellemi és anyagi erők kifejtése, egyesítése. Az első tiszta erkölcsiséget, értelmességet, egységet és szabadságot, — a' második munkát, szorgalmat és így anyagi jólétet terem.

Szív és ész két iker csillag, melly az embert vezeti, kiben eggyik, vagy mind kettő hiányzik, abban isten képeére teremett emberre nem ismeresz, mert: az embernek jónak és okosnak kell lenni! — Kinek szive nemes indulatokat nem ismer, ki az ész világító fáklója előtt meg nem hajol; annak szive üres, értelme nincs. A' status czélja minden embert jónak és értelmesnek nevelni! —

Ha az emberek szive és esze így képezetük, az emberek értelmeinek és gondolatjainak találkozni kell. Hol érzelmek és gondolatok találkoznak, ott egység van. Szív és eszből kiforrótt egység pedig tiszta, és igaz szabadságot terem, biztosít. — Legyünk hát jók, értelmesek; leszünk egyesültek és szabadok!

A' jó és okos ember tisztán átlátja: hogy a' közállomány, mint köz anya, köz táplálékot kíván. És e' meggyőződés munkára és szorgalomra inti. Mozgásba jö minden izom, minden gondolat. A' jóság és okosság kuforrása által munkára indult erőt, a' nemzeti egység, nemzeti közszabadság lankadni nem engedi. Mert min magunkért, 's a' közállományért dolgozni edes! — Illy munkában nem fáradnak el az izmok, nem lankad el a' gondolat! — Pedig ernyedetlen munka és szorgalom az anyagi jólét kulcsa. És így higgyétek! jóság és okosságtól anyagi jólétünk is születik.

Fejtsük ki és egyesítsük hát nemzetünk szellemi és anyagi erejét, jóság és okosság,

egység és szabadság, munka, szorgalom és így anyagi jólét lesznek az arany gyümölcs. Pedig — hitünk szerint — ezekben van elérve nemzeteknek 's így hazánknak célja: a' boldogság!

A' történet nyílt könyv, mellynek ezred éves lapjaira írják az örök igazság megczáfolatatlan szavai. Ki időt vett magának elfoglaltság nélkül betekinteni, 's tanításait jól megértve szivebe csukni, kincset bir, mellyel a' világ minden vagyona fel nem ér. Megtekintők mi is az igazság könyvét, 's tiszta forrásából azon ingatlan meggyőződést meritettük: hogy az emberiség boldogtalansága mindég ott kezdődött, hol törvényekben 's institutiókban a' jóság, és okosság végződött. És e' tanúság nekünk az örök igazság mutató uja! —

A' 19-dik század szelleme tartós álmából fölrázta nemzetünket is. A' haladásnak indult magyar föladata: „mit és miként?“

Alkotmányos országban az időszaki sajtó hivatása: közvéleményt előidézni, erősíteni, és képviselni, miként a' nemzet céljára vezető kérdések a' születés, erősbülés, vagy megerősödöttség stádiumában állanak.

Az időszaki sajtó mezején egy szerény hely nekünk is jutott. Szép, de nehéz feladatunk ismeretének érzetében tiszta és erős akarattal lépünk a' pályára, mellyen fentebb bevallott nézeteinkhez — viszonyainkat mindég figyelembe tartva — hiven működni igyekezendünk.

Ha igyekezetünket siker követi, ha haladásnak indult nemzetünk célja elérésére egyes kérdések körül közvéleményt előidézhetünk vagy képviselhetünk, dicsőítessék a' történetek könyve, mellyből az örök igazság szavait megtanultuk. És ha szavaink a' nélkül, hogy keblet és velőt áthatottak volna, sikertelenül elhangzanak; lelépünk a' térről, mellyet tökéletesen betölteni képesek nem valánk.

R—m.

Csalogányok és pacsirták.

Ugyan még meddig zengitek,
Ti holdvilágos emberek
A' régi kort,
Mit elsodort
Hulláimval már az enyészet?
Mikor rontjátok-le a' fészket,
Mit várromokban raktatok,
Hogy ott versenyt huhogjatok
Vércsékkel és bagolyfiakkal?
Millyen kísértetes ez a' dal! —
'S dalolnak egyre még,
És szemekben ég
A' lelkesülés lángja,
Vagy a' bánat könny-árja.
Ál-lelkesülés, gyáva könnyek,
Miket nekik meg nem köszönnek. —
Tudjátok-e mik vagytok,
Kik a' multról daloltok?
Halottrablók!
Halottrablók!
Sirjából föllásátok
A' holt időt,
Hogy őt
Babérokkért árulhassátok.
Én nem irigylem koszorútokot;
Penész van rajta és halotti szag!
— — Sinlődik az emberiség,
A' föld egy nagy betegház,
Mindegyre pusztít a' láz,
'S már egy egész ország esék
Áldozatul,
És több lájál;
'S ki mondja meg:
Hol ébrednek-föl majd e' nemzetek,
Ezen-e, vagy a' más világon,
Muló-e, vagy örök az álom?

De im a' bajnak közepette
Fiait az ég el nem feledte,
Meggzánt minket nagy fájdalomkban,
Orvost küld hozzánk, és ez utban is van,
És már maholnap meg is érkezik,
Middön hohérink észre sem veszik. —
Tiéd minden dal, minden hang.
Mellyet kezemben ad a' lant,
Te lelkesitesz engemet,
Tenéked ontom én könnyfiumet,
Én tégedet köszöntelek,
Te a' beteg
Emberiségnek orvosa jövendő!

És ti elkésett dalmokok
Hallgassatok!
Hallgassatok,
Bár lenne oly szívszaggató,
Mint csalogányé, szavatok.
A' csalogány az alkony madara,
Már vége felé jár az éjszaka
A' hajnal közeleg;
Most a' világnak
Nem csalogányok,
Hancem pacsirták kellene!

Petőfy Sándor.

A' hazaárulók.

Eredeti beszély.

Mi édesebb, mint a' — fekete kávé, ha jól megczukrozzák? Mi érdekesebb, mint két fiatal hölgy, egymás iránti meleg bizalomban forró kávét szörpölgetve? — 'S épen, mivel e' két tárgy oly édes, oly érdekes; egy ujdont lapnak legelső számát édesebben, érdekesebben alig kezdhetnők meg, mint bemutatásával két deli hölgynek, kávé asztalkájuk mellett. Aztán milly rokonság van hölgy és kávé közt? Hisz' alig találtaik nő, ki a' kávét felette ne szeretné, — 's a' kávé milly édesen, milly örömet csúszik hölgyeink finom torkocskáin alá? igen; mert ők rokonok, mert szeretik egymást! És a' hasonlóság is felőlő a' kettő között; valamint más részről tagadni nem lehet, hogy felette különböznek is egymástól. — A' kávét egyik feketén, másik fehéren szereti; nők közül is kinek a' barna, kinek a' szőke tetszik jobban, — mindenik úgy jó, ha forró, — vért hevit, álmot őr mindenik: de különbözök is egymástól, mert a' kávé úgy jó, ha külföldi; nőkben pedig csak a' honi, az az igazán nemzeties érzelmüket becsüljük legtöbbrre, — továbbá, a' kávét mi főzzük; 's a' nők minket, szegény férfiakat főznek-le gyakran, — végre a' kávé magában keserű, tehát czukor kell bele, azt megédesíteni; a' nő ellenben magában igen édes volna, kell hát némi kis gyarlóság hozzá vegyítékül, hogy izletes legyen; mert a' csupán édes: émelgyős, nem férfinak való. Ki szeretné az oly nőt például, ki össze tett kezekkel zugban ülve szüntelen ezt nyögdecselné árva gerlicze-ként fülünkbe: 'szeretlek!' vagy mézcsokjaival le nem szakadva ajkainkról feledné a' konyhát, 's hogy más anyagibb harapni-való is szükséges létünk fentartására?! Mondom, hogy a' csupán édes: émelgyős, nem férfinak való! Azon kis gyarlóságok pedig, mik az eredetileg csupán édesen teremlett hölgy-kebelbe vagy ön maguk, vagy a' bölcs természet által oktatni szoknak, sokfélék, u. m. kacérság, tetszvágy, eseesség (de csak kis mértékben) — dacz (igen

csekély hasonszenvi adagban) — 's a' t. 's a' t., mik mindannyian, a' hely szüke miatt itt elő nem számláltakal együtt, ártatlan 's aránylagos adagban vegyítve a' női jellemmel, hölgyeinket mondhatatlanul kedvesekké, sokszor valóban imádatdókká teszik. — De az újabb kor, mint legtöbb fontos találmányok 's felfedezések anyja, melly nagyszerű feladatává tűzé-k, hogy az ő uralkodása alatt ne legyen többé fogfájás, kopasz fő, vakság, aranyér és láz, — 's ezek helyett a' halandók valódi ártatlan multságára, ugyan általuk felfedezteté a' lő-gyapotot, mellyet egy barna hölgy tüzpillanata már képes legyen fellobbantani, 's ezért gyengülő aggastyánoknak kabátbélésül felette ajánlható; az újabb kor mond ezekhez — t. i. a' gyarlóságokhoz — adott még egy igen hathatós vegyíték a' női jellemnek, melly kis mértékben használtva, hölgyeinket igen érdekesekké teszi; visszavétel által azonban szörnyű fanyarokká válnak tőle. 'S ezen, korunkban annyira divatosá vált hathatós szer, a' — politica! mellynek olyféle hatása van a' két nemre, mint a' bornak: férfiak nagyobb mértékben élhetnek vele, nők hamar megkábulnak tőle! —

'S ezen előzmények után most már helyén látjuk azon két deli hölgyet, kiket e' sorok elején már kávé asztalkájuk körül megpillantánk, a' nyájas olvasónak egész tisztelettel 's mély alázatossággal bemutatni! —

Mindenk ifjú és szép, a' nélkül, hogy arczukat valami költői eszményiség tünde fény ragyogná körül, 's így azon szerencsés fajából nemüknek, kiknek kevesebb holdvilágos imádók, de annál több becsületes kérők valának, — 's így elég korán főkötő alá juthattak. — Születésük azon nem igei régi korra esik, middön nemzeti átalakulásunk mintegy előpostájul minden második figyermeket Gyulának vagy Bélának, a' kis lányokat pedig válogatás nélkül Ilkák- és Etelkákknak keresztelék. Nem épen régi kor az igaz; de azóta folyvást alakulunk, a' nélkül azonban, hogy az árktól teljesen átugrottuk volna; bár ez ideig már elég Gyuláink 's Béláink nőttek fel a' gátra! De hogy beszélyünk fonalát ismét el ne veszítsük: tehát az egyik ifju nő a' kávé asztalka körül Ilka, a' másik pedig Etelkának nevezetik. Ferjeik természetesen korábbiak levén, ezeknek megfelelő szép nevekkel nem dicsekedhettek, mert az egyik történetből Jánosnak, a' másikat pedig egyik törőkevé őssének tiszteletére Andrásnak keresztelék. Azonban a' finomul elmés nők e' kis családi bajon azzal segítének, hogy Jánost Ivánnak, Andrászt pedig Endrének bérmálák-el, — 's így a' négy név közti sulygyen Európa mondhatlan öröme szerencsésen helyreállítaték! — Iván gyermekkorában mindig fiskális, Endre pedig teljes életében professor akart lenni: történt azonban, hogy akár a' kor haladó eszméinek, akár, mint jámbor férjekhez illik, nejeik akaratának hódolva, Iván — ügyvéd, Endre pedig tanár lön, — melly czimeket — a' hivatal ugyanaz maradyán — épen úgy megszokák rovid idő alatt, mint kedves nejeiket, bár ezek hasonló tartósságról a' jámborokat sehogysem biztosíthattak. — Azonban a' húzi béke ezen kis áldozat által meg való hosszú időkre alapítva. Különbben ezen két család igen boldog volt, mert a' jövedelemből a' nőknek minden sátoros ünnepre került egy új ruha, a' téli és nyári kalapokat ide nem számítva, mellyek a' kisváros divatso-

vár hölgyeinek mindég mintául szolgálhatának. Egy hijánya mégis volt boldogságuknak: házasságukat t. i. az ég még e' korig meg nem áldá gyermekekkel; melly sajnos körülmény Ivánt annál fájdalmasabban nyomá, minthogy nemességét nagy ügyvel hajjal nem rég' nyéré-meg; mi magában fi örökös nélkül épen nem vala oly nagy vitéz utóbb, mint kezdetben gondola. — Endre hivatalához képest már több philosophiával bírt, 's azzal vizsgáltá magát, hogy ha gyermeke születnék, az bizonyosan vagy fiu, vagy leány lenne; a' leányt azonban — könnyen megeshetnék, hogy nyakán hagynák, mit rettenetes szégyenlenc, — a' fiu ellenben, atyai akaratára ellenére, oly leányt csábithatna-el, kibén utóbb szinte kevés öröme telnek: tehát; nyugodjunk-meg isten szent akaratán! — És ime; milly szép vizsgálatas fekszik e' pár sorban más gyermektelen szülék számára is a' bölcs tanártól! — 'S e' csak most említett körülmény lehetete főbb oka, hogy hölgyeink a' feljebb leirt keserű cseppékből nagyobb mértékben hörpöntvén-fel; lőnek igénytelen; de boldog családlányok helyett, vitázva politizáló némberekké! Ez ugyan magában elég szép volt tőlök; csak hogy gondjukat leginkább status-ügyek foglalván-el, kevesebb jutott abból a' konyhára, — 's többnyire kozmás levén az étel, jámbor férjeiknek kelle a' keserű kortyokat elnyelni. Szerencsére Iván ügyvéd, még keserűbb peret közt elizetlenedve, nem vevé annyira észre élkein is a' kellemetlen izt, — Endre tanár pedig az izetlen falatokat philosophiájával tudá megczukrozni, mi által a' házi boldogság még mindég elég virágzó állapotban volt a' két családnál! Mivel pedig már szinte tudtuk 's akaratuk nélkül, a' család élet virányos kerte helyett, a' politica kopár mezejére vetődtek; az oppositiot nem nélkülözheték, mert különben össze sem veshettek volna, holott ez a' politizálásnak egyik legédesb fűszere. Elhatározzák hát egymás közt, hogy egyik ház a' pesti hírlapot, másik a' budapesti hiradó járassa. E' mellett azonban természetileg kívánván jóban és roszban osztozni, a' hetesség elvét állíták-fel maguk között; miszerint Ilka egy héten a' Pesti hírlapot, pártolá Etelka ellenében, mi alatt ez a' 'Budapesti hiradóval' deválgatá amannak tételeit, mennyire t. i. ez mindkettejőktől kitelheték; és viszont így a' házi barátság is egysulyozva volt a' két család között, — az idő pedig jól telt, — 's Iván ügyvéd üldözö cliensei, Endre tanár pedig heves véru tanítványai elől legörömeestebb menekülének politizáló nejeik társaságába? E' végre hetenként kétszer, a' két posta napon t. i., rendes estélyeket tartának egymásnál sorban, mi alatt a' férfiak fekete kávéjukat gyorsabban leöntvén, egy pipa dohánnyra a' mellék szobába vonulának, — nejeik pedig kényelmesebben szörpölgetve a' fehéret, politikai vitakozásaikat, kinek mint heves szerepe magával hozá — folytatták. 'S ma épen illy estély alkalmával ül kávé asztala mellett a' két hölgy. Ferjeik már a' mellék pipatoriumba távoztak, 's ők szokatlanul kifogytak a' beszédből. Hogyis ne?! A' francia-spanyol házasság már megkötötték, — Krakó bekeblzetett, — a' magyar kereskedelmi társaság újra lábra állt, sőt volt igazgatója még bűneit is megbánta már, — Amerikában! Miről beszéljenek hát? Mert kisvárosi pletykákig — dicséretükre legyen mondva — nem ereszkedének-le. Tehát hallgattak, 's kávéjukat elköltve, kötéseket vevék elő. —

(Vége következik.)

Színészet.

Győri színház. A magyar nemzet legott élvezni akart 's színházat alapított előbb, mielőtt színészek' neveléséről gondoskodott volna. Az élet' sanyarival küzdő vándorcsoportokból, melyek alig lehetének rövid időre néhány városainkban menhelyet, léptek elő egyének, kiknek lelkeikben a' valódi művészet' legtisztább lángja lobogott; űk letevék a' súlyos vándorbotot, a' nemzet' ébredő szelleme lön reménytamazok, és művészekké váltanak, kiket a' nemzet büszkén vallhat magáéinak 's így hön hálálak-meg a' nemzetnek irántoki figyelmét.

De a' cél, melyet színészet által elérnie kellett oly nemzetnek, melynek nyelve felvirágzására léte' élete 's halála közt kell törekednie. távolról sincs megközelítve. Igaz, honunk' legnagyobb 's legnépeseb városának Thalia' templomában a' magyar nyelv ihletett, 's képzett művészek ajkairól hángzik, de a' többi honban bizonytalan sorsuak, 's kietlenek a' művészet csarnokai. A' színész felüti itt ott sátorát, de a' nép elkörösösült izléséhez törpül le, elkövetve a' művészet rovására mindent, mi csak nem művészi — hogy életét tengve feltarthassa; de mily bizonytalan maga a' pesti színház jövődjé is? nem fog-e ezen intézet, mely most művészeket ápol, majd nyugpénzintézzé alakulni, a' nélkül, hogy nemes sarjadék pótolná ki az elagottak helyeit, több honfiak aggodalmát ébreszté föl ez immár, 's mi is méjjen éreztük E g r e s s y G á b o r n a k „nemzet és színház“ cikkeiben a' nemzetiség emelésére mondott szavainak igazságát, 's terveinek elmellőzhetlenségét, a' nemzet űrködő neműje imázzon ki az égtől mentől előbb éltető lelket ohajtásaiba.

Addig is, mig ez ohajtások életbe léphetnek, a' vidéki városok feladata léend: ápolni a' színészetet akképpen, nehogy az kontárkodásra fajulni kéntelenítessék, 's enyhíteni a' színészek anyag' szükségüket, hogy a' művészet csirája megfogamzhassek kebleikben; 's itt örömmel említhetjük még városunkat, melynek lakosi áhátva a' nemzetiség szellemétől színészetet biztositó egyület alakítanak, mely már öt év óta mindinkább gyarapodóbb hatállyal van a' magyar színészetre, 's ősszpontositva a' vidéki legjobb színészeket, egyszersmind a' nemzeti színház számára növeldeül szolgál.

'S e' mindinkább növekedő sikere az egyület buzgalmanak azon édes reményt gerjesztő bennünk, hogy a' biztositott időszak, mely eddig évenként csak négy hónapra terjedt ki, miután az egyület által a' szomszédvárosok hasonló pártolásra siker nélkül szöllitattak fel, legalább is fél évre fog jövődjében kiterjesztetni, azon sok előny végett, mely ekképp a' cél elérhetésére támadunk, 's melyeket e' rovat alatt jövő számainkban bővebben megfejtenünk.

És miután ez intézetünk mintegy a' nemzeti színház növeldejének tekintendő, a' honfiak, kinek érdekében van a' nemzeti színház' működéseit 's haladását figyelemmel kísérni, nem lesz érdektelen e' rovatunkat is elolvasnia, hol a' reményteljes sarjadék' előmeneteit megösmérhetendi.

Lapunkban annál szivesben nyitunk tért e' rovatnak, miután a' legtisztább 's hatni kívánó szándokból eredő szini kritikát kapcsolandjuk hozzá, hogy színészetünk legnagyobb

foganattal leend, annál is biztosabban remélhetjük, miután már a' jelenlegi társaságnál több gondolkodó 's magát művelni kívánó egyént számlálunk, kik az általunk férfassan és komolyan elmondott tanokat kebleikbe zárandják.

• A' biztositott szini időszakot Hetényi J ó s e f társasága m. é. december 29-én Szigligeti kedvesen fogadott „Zách unokáival“ bevégezvén, f. é. januar 7-ig saját részére adand előadásokat, melyeket figyelemmel kísérendünk, 's véleményeinket egyes tagok iránt ezek alkalmával elmondandjuk. Januar 7-től egész husvétig Gócs és Egedi' opera és drámai társasága foglalandja el színházunkat. Ráfael.

Győri napló.

Győr Jan. 2. Mi újság? ezt haljuk majd mindenütt kérdeztetni, hol két ember össze jő 's hirtelenében okosabbat nem tud egyik is gondolni, annyira, hogy ha e' világon általános hiedelem szerint legtöbb az orvos; ugy ezek után számrá nézve bizonyosan a' legujjabbban, ujdondászoknak tisztelt hirhírászok serege jő! Ez jele annak, hogy cikkjük legkeresettebb. Mit gondolunk mi tudományal, művészetel? nekünk hir kell, még pedig a' lehető legujjabb legérdekesebb, ha néha egy betű igaz nincs is benne. Vesszük a' Pesti hirapot, mekkorát űgrunk a' tudós vezér cikkken kereszgül, csak hogy a' fővárosi ujdonságoknál legyünk tüstént! Nézzük a' Budapesti hiradót, már annak templomában meg sem állapodunk, hanem futunk fel a' toronyba a' hirharanghoz, hogy megtudhassuk hányat ütött Pesten az óra. O, de mily édesen is tud az a' kedves Hirharang kolompolni?! Mily kedélyes leírását hallatja velünk a' fővárosi rablásoknak, bolttöréseknek, vízbefúlásoknak, kocsigázásoknak 's több hasonnemű érzékeny mulatságoknak, melyekhez étvágy gerjesztűl járulnak még a' rosszul mért sovány hús, piczinél piczinyebb zsemlecskék, a' mérge drága hamuszírral és krétával vegyített tejjel egygűt, mely az egészségre nézve ezen kellemetes ingredienciáival felette hasznosnak állitatik. Innét az a' sok hamuszín kedély, 's krétafehér ártatlanság a' fővárosban! — Szóval nekünk minden áron hir kell, 's egy becsületes legázolást, vagy emberakasztást nem adunk a' világ minden bölcseségeért! — Mi, szerény írői e' nagy sensatióra számító igénytelen soroknak, még nem is czebheli vagy diplomaticus ujdondászok, kiktől a' nyájas olvasónő ez első szerencse (?) alkalmával teljes joggal kérdezheti, hogy „mi újság?“ nagyon megválnánk akadva ugy nyár derekán; de most az új év kezdetén, előtte egy nagy reményű farsangnak, mitől félnénk ujdonság dolgában; midőn minden más collegáink felett, azon elsőséggel is bírnak még, hogy mi magunk vagyunk a' legeslegnagyobb ujdonság! Igen, ezen lap, melynek hasábjain ma legelőször van szerencsénk szép nagyságtokhoz édes anyai nyelvünkön szólani, minden magyarországi lapok közt a' legujjabb 's e' felett még azon igen érdekes nevezetességgel is bír; hogy némethől lett magyarrá, holott ez eddig nálunk egészen másként volt, 's inkább a' magyarok szoktak lenni németekké. — A' mi pedig magyarságunkat illeti, ne tessék gondolni, hogy lapunkon e' magyar betűk csak ollyanok, mint bár mily külföldi arslánon a' magyar zeké és bajusz. Mi testestől lelkestől magyarokká lettünk, de büszkeségünket nem a' sújtások dolmány, vagy pedrett bajuszban; hanem a' szin-

vünkben imádott hazánkért égő meleg érzelmekben tartjuk! — De majd igen is elérzékenyűlünk, mely nem indulatnak naplói pályánkon semmi hasznát nem reménylve, inkább nézzünk-szét; ha magunkon kívül más érdekes újsággal is nem szolgálhatnánk-e a' nyájas olvasónak? Igen —

Legyen szabad itt ez első helyen feljegyeznünk azon leplezetlen örömet, mely bennünket t. Karvasy Ágoston k. acad. tanár urnak magyar tudós társasági l. taggá lett megválasztatásán meglepett. A' derek férfiú egészen miénk 's még köziszteletben álló édes atyja is örülhet fiának e' megtiszteltetésén. Mi reményljük, hogy e' lapok szerencsések lesznek őt a' hazával bővebben is megismertetni, mert fel sem tehetjük felőle, hogy ő a' „Házánk“-at, melynek oly hí fia, becses elmeszüleményeivel disziteni ne sziveskednék. — De hogy e' tudományos öröm 's reményekről a' művészetre is áttérjünk, örömmel jegyezzük fel az első lapunkra azt is, miként

• Városunkban, pár hét óta „Férfi dalegyület“ keletkezett, melynek tagjai kevés héti gyakorlások után, mult vasárnap a' városi nagy táncsteremben (számra 30.) ének- 's zenészi-jártosságuknak igen dicséretes próbáját adák. Különös tetszésben részesült Czuczorunk' egy kedves kördala Richter Antal derek karigazgatónk-tól zenére alkalmazva. Legyen ez a' tisztelt társaságnak, mint egy barátságos intésű, hogy a' külföldi classici zenéje mellett a' nemzetet el ne hanyagolják. Sok köszönetet érdemel ez ügyben a' fent tisztelt, 's ritka zenészi tehetségű, Richter Antal ur, kinek illy rövid idő alatt sikerült, a' derek férfi dal-kört, mintegy a' semmiből elővarázsolni, Egészséget 's kitartást a' derek mesternek. — 'S mivel már épen a' zenészetnél vagyunk, egy ugrással a' táncsteremekben is lehetünk, melyek ugyan még üresek, 's élénktelenek mint sötét éjjeli vidék; de a' farsang első sugara kell csak, 's feléled bennök minden. A' pacsirták megjárva enyelegnek a' virágokon, melyek harmatban füveszive új díszben jelennek-meg, 's a' büszke róza 's szerény ibolya — változó szerencsével mosolyganak napjuk felé. — 'S miután a' farsang már csakugyan küszöbünkön van jelenünk, hogy

E' farsangon-át 3 nevezetesh tánczvigalmaink következő renddel fognak tartatni, u. m. a' legnépesebb 's fényesebb Jogászbál f. h. 13. — a' háziasabb, de mulatságon kívül jó célra jövedelmező Olvasótársasági bál jövő Febr. hó 3-kán, végre a' hasonczélú külvárosi Casinói bál szinte f. hó 26-kán fognak tartatni. Mennyi tervek, [mily szivremények kötvék e' 3 nagy naphoz. Melyekről azonban csak sükerültök vagy bukásuk után lehetend szólunk. E' szerencsét tehát magunknak annak idejében fentartva, tekintsünk-be

Színházunkba, mely jelenleg Hetényi Jósef igazgatósa alatt, vidéken mondhatni legerősb drámai társasággal van betöltve. Itt ugyan sok ujdonságot nem fogunk találni; mert a' díszítmények már annyira kopottak, hogy néha rongyosnak is beillenek, bútorzat ugyszólva semmi, ha csak azon 3—4 sánta széket, melyeken Herczegek és igénytelen nemzetes urak egyformán pihenhetnének, ha folytonosan nem kellene becses súlyok alatti összezúzástól félniök — bútorzatnak nem nevezzük, azon rég nyugalmazott veres pamlaggal egygűt, mely valaha csakugyan veres lehetett, mostani színét pedig csak annak köszönheti, hogy ha némely solemnitásoknál még is kénytelen a' színpadon megjelenni, pirulnia

kell a' mélyen tisztelt közönség előtt! Azonban hagyjuk! Hiszen reménylenünk lehet, hogy majd ha husvétra tisztelt atyánkfiai szokás szerint atyafiságos látogatásukkal ismét megtisztelik árva színházunkat; átlátandják azok, kiket a' dolog legközelebről érdekel, hogy illy szépen gyarapodó város színházának sem szabad végkép elrongyolania! Azután kicsiny is már ez a' színház nekünk; még rossz is; le kell ezt dönteni, hogy helyére, vagy más alkalmas helyre, a' város népesedésének 's mivelődésének megfelelően nemzeti színházat építhessünk! Egyébiránt az ócska színpadon fordult meg ez idén néhány újdonság is, mellyek közül legközelebb a' Jegygyűrű és „Zach unokái” tetszésben részesültek, bár a' megmérgezés a' mi szelid közönségünk, egyiknek végén sem vevé jó neven.—De szóljunk még utójjára egy magunkat legközelebről érdeklő igen kedves újdonságról.

Magán-tudósítások után t. i. — mellyeknek hitelességéről, ugyan tökéletesen kezeskedni nem merünk — vevők azon ránk nézve igen hízogó 's kellemetes hírt, hogy szerény lapunk előfizetőinek koszorujában Győr minden szépe feljegyeztetvék. Ezen egyébiránt szerkesztői titkaink közé tartozó kedves hírt, csak azért vagyunk bátrak nyilvánossá tenni, hogy ha netalán még is itt ott egy két szép hölgy az előfizetéssel el-késelt volna, siessen a' jó példát követve késedelmét helyre hozni, mert már ezt hiteles kutatók után mondhatjuk, hogy ezental Győrött kétféle hölgyek fognak csak lenni; szépek t. i. kik Hazánkra előfizettek, 's nemszépek, kik ezt tenni — elfeledék! — A' viszontlátásig szép hölgyeim! mi megvagyunk győződve, hogy nagyságtok mindnyájan szépek — akarnak lenni!

Pesti hírek.

A' nemzeti színháznál két újdonság fordult-meg legközelebb, t. i. egy francia vigjáték: „Eszter és Dávid” Scribelől, és egy eredeti: „Pasquill” Szigligetitől. Az első tetszett, a' másik ugy hisszük az ó évvel együtt leenyézett a' színpadról. — Egy új magyar táncot is mutatott-be Szöllőssy táncmester „vigalom” czím alatt, melly kissé nehéz és mesterkézett szerkezetnél fogva, köz tetszést nem vívhatott ki magának, — 's Köhegyi „vigadója” minden tekintetben szebbnek 's czélszerűbbnek találtatván, az elsőséget magának arma' felett továbbra is megtartotta. — Morelli karmester ur „hazai hangok” czím alatt igen érdekes egyveleget szerkesztett a' legkedvellebb magyar dallamok 's csárdásokból, mellyet minden magyar zenekedvelőnek méltán ajánlhatunk.

Végül a' Honderű után ez érdekes hírt közölhetjük: — A' Rákóczy induló Párisban. A' „Nürnbergi Correspondent” czímű hírlapban ezt olvastuk: Berlioz urnak számkivetése megtörtént — akarám mondani Faust' számkivetése czímű zeneszerzeménye eladatott és nem tetszett. A' darab Berlioz tervszere szerint Goethe Faustjából gyártatott. Goethe Berlioz urnak toldásai által nem nyert, sőt igen sokat veszített. Ezen sokszor bizarnemű toldásoknak egyik legbizarrja kétségkívül a' pokolbani jelenet. — Még legjobban tetszett mi nem Berlioz szerzeménye, az ismeretes magyar Rákóczy induló,

melly kitörő örömszájjal fogadtatott és ismétlése kívántatott. De bár milly gyönyörűen ütött is ki e' sajtáságos induló Berlioz hangszerelése által, mégis sokkal nagyobb hatású volt eredeti egyszerűségében előadva. Mult vasárnap ugyanis Apponyi gróf Ausztria követjénél fényes estély adatott, melly alkalommal ez hazájabeli zenészeit, Dobozsi Károlyt és bandáját a' Párisiaknak bemutató. Már festőileg szép magyar öltönyük, és a' tizenöt főből álló magyar zenészek őseredeti külseje, termeté és tekintete kedvezőleg hódítá részökre a' jelenvoltagekat; de valódi lelkesülésre ragadta őket e' mellett a' magyar hangok erőteljes előadása. Következő vasárnap Berlioz Faustja ismétlendő vala; tudván, hogy az egésznek a' Rákóczy induló teszi fénypontját, gróf Apponyit azon kérelemre ostromolták, játszatná el szinte a' Rákóczy indulót. Ez induló, mellyet Berlioz magyarhonban halla és Párisba magával hozott, tetszést nyert a' szó legteljesebb értelmében, és a' következő benyomás, mellyet hátrahagyott még vasárnapra is áthatott, midőn Berlioz hangversenyében, noha kissé tulpipekeltten és elcziczomázva újra elzendült. Már is kedvenczeneművé vált; kis idő múlva játszani fogja minden ezredkar, hallani fogjuk minden vaudevillében és minden sipládn.

Elegy.

Veszter Sándor táncztársasága mult holnapban a' brüni színházban nyolczszor lépett fel, — 's a' közönség által mindég nagy tetszéssel fogadtatott. Innét Olmüczbe, azután pedig Lipcsébe szándékoztak.

Brassóból írják, hogy ott dec. 12 — 13-ik napjain olly rémitő szélvész dühöngött, millyenre legkorosabb emberek sem emlékeznek. Gyengébb fa-épületeket, kerteket szétrombolva a' légebe szórt, lakó házakat tetemesen megrongált, a' brassói szegény-ápoládá szinte lakhatalanná tette; még köfalat is döntött. Dec. 16-án még rémitőbbben ütze játékát. E' napon emberáldozatot is kívánt a' duló elem. Az ev. egyházzól nagy tömegben lehullott fedéleserép egy éltet nőt agyon sujtott.

Kereskedelem.

Helybeli, sőt egész hazai gabona-kereskedésünk, dunánk hajózhatlansága miatt, jelenleg a' tél fagyos bilincsei közt sinlik. Mi is tehát e' tárgyban érdekes adatainkat akkorra vagyunk kénytelenek halasztani, midőn gőzösink 's gabona-hajóink tavaszi utjokat a' jégtől ment dunán újra megkezdendik. Erre nézve pedig ugy intézkedünk, (a' mit kivált a' gabona-kereskedő uraknak különös figyelmébe ajánlunk!) — hogy minden Győrből lefelé indulandó hajót, annak a' pesti hidon átmenését, az alföldre leérkezését, ott megrakodását, visszaindultát, a' pesti hidon ájtöttét 's Győrbe megérkezését pontosan feljegyezhesstük, 's ez által az egész magyarországi gabona-kereskedésre nézve érdekes szolgálatot tehesünk. Addig is a' gabonaárt a' győri, mosonyi 's bécsi piacokon iparkodandunk hiteles kutfők után feljegyezni. —

Gabona-ár a' győri piacon: Tiszta buza egy pozsonyi mérő 10 $\frac{1}{2}$ — 12 for. Kétszeres 7 $\frac{1}{2}$ — 8 $\frac{1}{4}$ for. Rozs 7 — 8 for. Törökbuza

6 — 6 $\frac{1}{4}$ for. Árpa 5 $\frac{1}{2}$ — 6 for. Köles 6 — 6 $\frac{3}{4}$ for. Zab 3 $\frac{1}{2}$ — 3 $\frac{3}{4}$ for.

Gabona-ár a' kolosvári piacon 16 kupás mérője váltó garasban december 24-kén 1846. Tiszta buza 60. Elegyes 42. Rozs 40. Törökbuza 30. Zab 20.

A' marhahus fontja 9 kr.

Bécsben a' mult december 30-dik hetivására hajtattott 1240 darab sörtevés. Ára fontjának 26 — 30 kr. vez.

A' makkon hizottaké 24 — 25 kr.

Ökröt hajtottak fel mult dec. 28 — 30-ig 1800 darabot, ára mázsájának 40, 41, 42 for.

A' borjúhus fontja 28 — 31 kr.

Hirdetések.

Wien - Brucker Eisenbahn.

Fahrordnung vom 18. Dec. 1846 bis Ende Jänner 1847.

Von Wien nach Bruck a. d. L. — Abfahrt täglich um halb 9 Uhr Früh und 4 Uhr Nachm.

Von Bruck a. d. L. nach Wien. — Abfahrt täglich um halb 8 Uhr Früh und 4 Uhr Nachm.

Wien, 18. Decemb. 1846.

Von der Direction

der k. k. priv. Wien-Gloggnitzer Eisenbahn.

Salzansladungs- Licitation.

2 (3) Von Seite des gefertigten k. n. Amtes wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, daß zur Ausladung aus den Salztransportschiffen für jenes, im Laufe des J. 1847 von Szolnok zu Wasser hieramts zu empfangende Stein- und Minutiensalz von 154,000 Ctr.

am 11. Jänner 1847, neun Uhr Vormittags

in der hiesigen k. Amtskanzlei eine Minuendolicitation, jedoch mit Vorbehalt der hoh. k. ung. Hofkammer-Ratifikation, abgehalten werden wird.

Der Ausrufspreis des herabzustimmenden Lohnes wird von der im Jahre 1846 bestehenden Gebühr angenommen, so zwar für die ganze Einlagerung und Magulirung des Steinsalzes in die Kammern, so wie die Aufschichtung der Minuten-Salztönnen per Centner vom Salze mit 1 7/100 fr. C. M., — für jenes aber auf Landtransporte sogleich weiter verführt werdende Salz in der Hälfte dieses Preises oder 53 1/2 100stel fr. C. M. pr. Ctr.

Es werden demnach alle respectiven Herren Unternehmer eingeladen, zu der bestimmten Zeit und Stunde mit einer vor der Licitation zu erlegenden Caution von — zweihundert Gulden in C. M. z. in dem bezeichneten Amtsstofale erscheinen zu wollen, gleichwie die weitem Contractbedingnisse alda eingesehen werden können.

Vom k. Hauptsalzante Raab,
24. Decbr. 1846.